

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

PM3, що включає різні варіанти пухлин, серед яких більшість люмінальні (із експресією рецепторів естрогену та/або прогестерону) HER2-негативні PM3, питома вага яких сягає 70 %. В останні десятиліття для лікування гормонозалежного HER2-негативного метастатичного PM3 широко застосовувалися такі антиестрогенні засоби, як тамоксифен, торемифен та фулвестрант, які актуальні і сьогодні. Нині у клінічній практиці широко застосовується третє покоління ІА – летрозол, анастрозол та ексеместан, які однаково ефективні, хоча й відрізняються за хімічною структурою. Третє покоління інгібіторів ароматази (ІА) – анастрозол, летрозол та ексеместан – показали більшу виживаність пацієток з PM3 без прогресування захворювання, вони широко застосовуються у терапії цієї хвороби.

Мета дослідження. Метою даного дослідження є вивчення асортименту та обсягу споживання ІА, що застосовуються для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3, які були представлені на фармацевтичному ринку України у 2017–2020 рр. Для аналізу асортименту, цін та обсягу споживання ІА використовувалися дані аналітичної системи «PharmXplorer» інформаційно-пошукової компанії «Моріон». Були проаналізовані: вартість, кількість і структура виробників, форми випуску та споживчий попит на ІА, що застосовуються для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3.

Матеріали та методи. На фармацевтичному ринку України у 2017–2020 рр. були представлені три міжнародні непатентовані найменування (МНН) ІА: анастрозол (2017 р. – 4 торгових назви (ТН); 2018-2020 рр. – 6 ТН), летрозол (2017-2019 рр. – 9 ТН; 2020 р. – 10 ТН), ексеместан (2017 р. – 7 ТН; 2018 р. – 5 ТН; 2019-2020 рр. – 6 ТН). Тільки летрозол представлений 1 вітчизняною ТН. За результатами аналізу ринкових цін на інгібітори ароматази для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3, що були представлені на фармацевтичному ринку України у 2017–2020 рр., було встановлено, що у 2017 р. вони коливалися від 460,5 грн до 4163,8 грн; у 2018 р. – від 486,3 грн до 1849 грн; у 2019 р. – від 308,7 грн до 1677 грн; у 2020 р. – від 449,6 грн до 2545,3 грн.

Результати дослідження. Аналіз споживчого попиту на ІА для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3 показав, що їх реалізовано у 2017 р. – 55943 тис. упаковок; у 2018 р. – 81284 тис. упаковок; у 2019 р. – 126628 тис. упаковок, а у 2020 р. – 160858,4 тис. упаковок.

Висновки. Таким чином, на фармацевтичному ринку України реалізуються інгібітори ароматази для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3 переважно імпортного виробництва, значного зростання цін на препарати з групи інгібіторів ароматази для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3 не тільки не спостерігається, а і є явна тенденція до її стабілізації і навіть зниження, якщо порівнювати показники 2017 та 2020 рр. Аналіз обсягів споживання інгібіторів ароматази для гормонотерапії ER (+) HER2 (-) PM3 показав, що існує чітка тенденція до зростання споживання препаратів з цієї групи.

Захарчук О.І.

ФАРМАКОГНОСТИЧНІ, БІОХІМІЧНІ ТА МЕДИЧНІ АСПЕКТИ ФІТОМЕЛАТОНІНУ

Кафедра фармацевтичної ботаніки та фармакогнозії

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Останніми роками в практичній медицині набуває широкого застосування препарат рослинного походження фітомелатонін, який проявляє більш глибокий вплив на організм людини, ніж його синтетичний аналог, розслабляє і знімає прояви стресу, покращує психоемоційний стан і настрої, запобігає проявам передчасного старіння людини.

Мета роботи – розширити фармакологічну дію фітомелатоніну на основі доведених антиоксидантних властивостей.

Матеріали і методи дослідження. Масляний екстракт фітомелатоніну представляє ліпофільну фракцію, отриману шляхом екстракції зі спеціально відібраних рослин (овес посівний, деревій, шавлія лікарська, дикий ямс, гірчиця біла і чорна).

Результати. За своїми властивостями та ефективністю фітомелатонін повністю біоідентичний людському мелатоніну: це вигідно відрізняє фітомелатонін від синтезованих

аналогів, так як, будучи стовідсотково рослинною речовиною, фітомелатонін має повну біосумісність. Значна увага приділяється якості сировини, з якої отримують фітомелатонін: рослини культивуються на висоті обов'язково більше 1000 метрів, а процеси екстракції і обробки сировини ґрунтуються на новітніх технологіях.

Фітомелатонін активує і відновлює захисні ресурси організму на системному, тканинному, клітинному, субклітинному і молекулярному рівнях: знижує продукцію гормонів, які ослаблюють організм і створюють фон для виникнення та прогресування безлічі захворювань, стимулює імунний захист, попереджує розвиток метаболічного. Одночасно активується антиоксидантний захист і пригнічується вироблення вільних радикалів. Фітомелатонін підвищує адаптаційні резерви організму, поліпшує процеси відновлення тканин і відновлення клітин, значно підвищує гідратантність шкіри і відіграє роль сонячного фільтра, захищаючи шкіру від впливу УФ- α і УФ- β променів, уповільнює процеси старіння.

Антиоксидантні властивості фітомелатоніну були протестовані за відомими методиками і результати тестів дозволяють стверджувати, що фітомелатонін володіє високими антиоксидантними властивостями (як щодо гідрофільного компонента, так і ліпофільного), ефективно підвищує гідратантність шкіри: зокрема, в експериментальних тестах було зафіксовано значне підвищення цього показника (плюс 10,04%) вже через 15 хвилин після застосування. Доведена протекторна властивість фітомелатоніну щодо ураження ДНК, білків і ліпідів вільними радикалами, він здатний зв'язувати вільні радикали і стимулювати активність компонентів антиоксидантної системи: супероксиддисмутази, глутатіонпероксидази, глутатіонредуктази, ГЛК-6-фосфату.

Фітомелатонін сприяє здоровому сну та проявляє гіпотермічний, адаптогенний, протипухлинний, антистресовий, антидепресивний і імуномодулюючий ефекти. Доцільно використання фітомелатоніну при поліморбідності. Фітомелатонін забезпечує захист клітин мозку, щонайменше, двома способами: розкладанням пероксиду водню до води і утилізацією вільних гідроксильних радикалів, що дозволяє широко його застосовувати в реабілітаційний період після інсульту, при фіброміалгії, хворобах Паркінсона і Альцгеймера.

Висновки. Використання фітомелатоніну як антиоксидантного засобу дозволяє підтримати організм і попередити розвиток захворювань, особливо у людей старше 40 років за рахунок мобілізації захисних систем організму.

Глащук П.Г.

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОБАВОК

Кафедра фармації

Буковинський державний медичний університет

Вступ. В системі ринкових відносин стабільно функціонує організація фармації та її здатність виконувати свою соціальну місію, яка залежить насамперед від асортименту, який повинен відповідати очікуванням та уявленням цільової аудиторії та виступати як ключовий фактор конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Проте збереження та зміцнення позицій на ринку в умовах його насиченості, постійної зміни асортименту, зростання потреб покупців і посилення конкуренції між роздрібними торговцями, які реалізують певні групи парафармацевтичних препаратів і аптечні організації змушують їх шукати нові можливості для економічного розвитку в конкурентному середовищі. Однією з таких сфер є використання маркетингу в процесі оновлення, розширення та урізноманітнення асортименту.

Мета дослідження. є маркетингове дослідження ринку біологічно активних добавок. Під час опитування було опитано 65 відвідувачів аптек. В цілому так і було встановлено, що відвідувачі аптек позитивно ставляться до БАДів, більшість з них приймають або хоч раз їх прийняли. Але, на жаль, варто відзначити недостатню поінформованість і розповсюдженість дієтичних добавок, які відпускаються з аптек. Позитивним показником є те, що 70% людей